

**IK
KAN
JE
REDDEN**

Voor jullie,
voor wie anders.

*Everybody's got a hungry heart
Everybody's got a hungry heart
Lay down your money and you play your part
Everybody's got a h-h-hungry heart*

— Bruce Springsteen

**VIJFTIEN JAAR
EERDER**

De hemel was diepzwart en doorzeeft met sterren. Nevelflarden dreven langs een magere maan. De geur van benzine en verbrand rubber vermengde zich met die van de herfstnacht. Een verminkte wagen in een gracht, gestrand op zijn rechterzij. In de oranje lichtcirkel van een straatlantaarn zag het tafereel er verstild en onecht uit, als een foto in een krant. Op het asfalt lag een man, zijn ogen star en leeg. Een vrouw knielde naast hem neer, streek met trillende handen over zijn wangen. Schril geknars doorbrak de stilte. Wezenloos keek de vrouw hoe het portier van het wrak werd opgeduwd. Wankelend stond ze op, begon te rennen, haar voetstappen echoden door de verlaten straat.

'Angelique! Wacht!'

Zonder omkijken rende ze verder.

Een karrenspoor leidde langs een weiland naar een kleine, vervallen stal. Binnen was het aardedonker. Ze struikelde over een betonnen richel, viel languit voorover, haalde haar handen open. De vochtige grond rook naar rotte bladeren en schimmel. Moeizaam draaide ze zich op haar rug. In de verte huilden sirenes. Blauw licht flitste tussen de kieren van de houten luiken. Ze verroerde zich niet. Het maakte niet uit. Ze waren te laat. Veel te laat. Alles was voorbij.

HEDEN

De smalle betonweg sneed dwars door het vlakke polderland-
schap. Boven de omgeploegde akkers joegen zware wolken
achter elkaar aan. Her en der stonden een paar huizen slordig
neergeplant in de modder. Vanuit een knotwilg maakte een
kraai met schelle kreten zijn ongenoegen kenbaar.

Inspecteur Olivia Leroy rilde in de onbarmhartige wind.
Ze bond haar donkerblonde haar samen in een strakke staart,
wikkelde een sjaal rond haar hals en duwde haar handen diep
in de zakken van haar wollen mantel. Wat een desolate plek
was dit.

Een kiezelpad, afgezet met een blauw-wit politielint, leidde
naar een verlaten plaats delict. Afgelopen maandag waren
werkmannen hier begonnen met het delven van een put voor
de fundering van een kunstwerk. De inhuldiging, gepland
op Wapenstilstand overmorgen, zou niet doorgaan. Op nog
geen meter diepte was de graafmachine op het half ontbonden
lichaam van een vrouw gestoten.

Niemand wist wie ze was of waar ze vandaan kwam. Er
was niets over haar bekend, behalve de droge gegevens uit
het forensische rapport. Olivia kende de summierse feiten uit
het hoofd.

Een meter achtenvijftig.

Zevenenveertig kilo.

Tussen de dertig en vijfendertig jaar oud.

Lang donker haar.

De ogen waren weggerot. Hun kleur kon niet meer worden
bepaald.

Een groene zijden jurk. Besmeurd met aarde, bloed en ander
lichaamsvocht.

Zwart kanten ondergoed van de H&M, maat XS.

Een halsketting met een hartvormig medaillon. Op de achterkant een inscriptie: *'I dream only of you'*.

Geen handtas, geen telefoon, geen schoenen.

Het lijk was gewikkeld in plastic en twee tot drie maanden eerder begraven.

Het dossier werd doorverwezen naar de Cel Vermiste Personen, de Belgische federale politiedienst die zich bezighoudt met onrustwekkende verdwijningen en de identificatie van gevonden lichamen. Daar was het onderzoek op het bureau van Olivia beland, die twee maanden eerder van de Antwerpse politie naar de Cel was overgestapt. Tot nu toe had ze enkel routine-opdrachten toegewezen gekregen. De identificatie van de vrouw had aanvankelijk ook een standaardklus geleden, maar een dag databanken doorspitten had geen resultaat opgeleverd. Het was opmerkelijk dat geen van de openstaande verdwijningsdossiers kon worden gelinkt aan het lichaam. Het zag ernaar uit dat er geen aangifte van vermissing was gedaan. In elk geval niet in België.

Peinzend bestudeerde Olivia de omgeving. Het lichaam was begraven bij een kleine bakstenen kapel. De plek lag beschut, omzoomd door lage bomen en struiken. Tussen de takken schemerde het groene water van een sloot. Een zwaan peddelde gracieus voorbij. Iemand had een bosje bloemen neergelegd. De roze anjers begonnen al te verwelken.

Het houten bankje bij de struiken was goed onderhouden. In de leuning stond een versregel gekerfd, iets over 't ruischen van het ranke riet'.

Olivia ging zitten, liet de omgeving op zich inwerken. Een plaats delict maakte altijd indruk. De pijn, de wreedheid leken hier dichtbij, dat kon je niet lezen in een dossier. Het was een idyllische plek, met zorg gekozen, niet zichtbaar vanaf de weg. Geen plaats die je op goed geluk vond. De dader moest de buurt kennen.

Olivia zag het voor zich, hoe hij hier een gat groef, de dode vrouw erin gooide en haar onder de aarde zag verdwijnen, haar bestaan letterlijk uitwiste. Een rilling liep langs haar rug. Het hartvormige medaillon dook in haar gedachten op, ergens was er een geliefde. Of een ex-geliefde. Hoe dan ook, ze zou al het mogelijke doen om te achterhalen wie het slachtoffer was.

In de wagen pakte ze haar mobiel, twee gemiste oproepen en een berichtje: *Bel me eens terug!* Haar moeder.

Ze negeerde de app en selecteerde een ander nummer. Het duurde lang voordat er werd opgenomen.

‘Dokter Van Haever,’ klonk het uiteindelijk.

Olivia zag de wetsarts voor zich, een gedistingeerde vrouw van middelbare leeftijd, altijd in een pantalon en blouse.

‘Dokter, met inspecteur Leroy. In verband met het slachtoffer dat gevonden werd in de Polders in Lampernisse, zijn er nog mogelijkheden om haar te identificeren? De databank heeft niets opgeleverd.’

‘Een ogenblikje.’ Aan de andere kant van de lijn klonk getokkel op een toetsenbord. ‘Geen vingerafdrukken, te ver ontbonden. Misschien hebben we geluk en staat het DNA in het systeem. In dat geval bent u de eerste die het hoort.’

Ze had die typische bevoogdende manier van praten die sommige ervaren dokters zichzelf aanmaten. Olivia voelde zich er altijd klein door.

‘En het gebit?’

‘Het is ernstig beschadigd. Onze odontoloog is met vakantie. Het zal wel even duren.’

‘Kunt u niet vragen om er wat vaart achter te zetten?’

‘De zaak voldoet niet aan de criteria voor een versnelde procedure. En dan nog, gebitsgegevens kunnen de identiteit bevestigen, niet vaststellen.’

‘Dat spreekt voor zich.’ Olivia slaagde er niet in om de ergernis uit haar stem te houden, ze had heus geen beginnerslesje

opsporingstechnieken nodig. ‘Iemand moet haar toch missen, ze lag daar al twee maanden.’

‘Zoiets.’

‘Enig idee hoe ze is gestorven?’

Een hoorbare zucht. ‘De vrouw verkeerde in uitstekende gezondheid. Geen kogelwonden of messteken. Ik kan voorlopig niet bevestigen dat het om een verdacht overlijden gaat.’

‘Ze is toch niet gewoon in die put gaan liggen en overleden.’

‘Het is niet zo eenvoudig. De graafbak van de werkmannen is ongelukkig neergekomen en heeft de schedel verbrijzeld. Ik laat weten wanneer de resultaten van het toxicologisch onderzoek binnen zijn.’

Olivia bleef in gedachten verzonken zitten. Er waren verdomd weinig aanknopingspunten. Onwillekeurig krulde een glimlachje om haar lippen. Deze zaak kon eindelijk de uitdaging zijn waarop ze had gewacht, een kans om zich te bewijzen.

Niet ver van de vindplaats stond een hoeve, eenzaam tussen de akkers. De steentjes van de oprijlaan spatten kletterend op toen Olivia het erf opdraaide. Een man in een donkerblauwe overall slenterde de auto tegemoet. Hij zag er sterk en robuust uit, met een door de wind rood aangelopen gezicht en grote handen.

‘Meneer Wim Degreef?’

‘Ja?’

‘Inspecteur Leroy, Cel Vermiste Personen. Hebt u tijd om een paar vragen te beantwoorden?’

‘In verband met dat lijk bij de kapel?’ Hij knikte naar het woonhuis. ‘Kom maar mee.’

In de keuken was het aangenaam warm. Het rook er naar koffie, haardvuur en nog iets anders, hooi misschien.

Vrolijk geel behang, gordijnen met klaproosmotief en bijpassende kussens.

Twee porseleinen katten op de buffetkast, naast kadertjes met vakantiekiekjes.

Ingelijste portretfoto's aan de muur, een volle fruitmand op tafel en boekentassen in de hoek naast de deur.

Dat geëtaleerde familiegeluk maakte Olivia kregelig. Ze kon het niet helpen, ze leek allergisch voor gezinnen. Op haar tweeëndertigste woonde ze alleen met haar hond. Een bewuste keuze waar ze heel tevreden mee was.

'Koffie?' vroeg de man.

'Graag,' glimlachte ze beleefd.

'Mijn vrouw zal zo ook wel opduiken.' Hij gebaarde naar de grote houten tafel. Een lapjeskat keek Olivia vanop een kruk met half toegeknepen ogen aan. Ze nam plaats op de stoel het verst bij het dier vandaan. Wim Degreef bleef zwiggend bij het aanrecht staan. Hij had zijn laarzen uitgetrokken en liep op sokken. Het koffiekopje leek klein en breekbaar in zijn eeltige handen. Onder zijn ene duimnagel zat een zwarte bloedingstorting. Olivia pakte haar notitieboekje en sloeg het open.

'Dus meneer Degreef,' begon ze, 'wie woont hier allemaal bij u op de boerderij?'

Ze was net klaar met de standaardvragen toen een stevige vrouw van begin veertig de keuken binnenkwam.

'Gertrude,' zei de landbouwer. 'Dit is iemand van de politie, over dat lijkt bij de kapel. Of er ons iemand is opgevallen.'

'Fietsers in de zomer, maar niemand die eruit springt,' antwoordde de vrouw. 'Een paar oorlogstoeristen af en toe. En de vluchtelingen natuurlijk.'

'Vluchtelingen?'

'De oude vakantiekolonie een kilometer verderop staat al jaren leeg. Daar verstoppen ze zich soms, om dan op de parking in Mannekensvere in een vrachtwagen te kruipen. We zien ze af en toe lopen op de velden. Ze graven soms aardappels of wortels uit. Of pakken een paar kolven maïs.'

Olivia maakte snel een aantekening. ‘Dat lijkt me vervelend.’

‘Ze doen geen kwaad. Zodra ze ons zien, rennen ze weg. Mijn overgrootouders hebben hele families opgevangen in de oorlog. Vluchtelingen, net als die sukkelaars. De boerderij is al generaties in onze familie,’ zei Gertrude met hoorbare trots. ‘Het is een klein dorp, iedereen kent ons.’

De kat sprong van de kruk, streek met haar kop langs Olivia’s been. Met haar linkervoet duwde ze het beest van zich af. De poes slenterde onaangedaan naar de mat en begon zich met bruuske halen te wassen.

‘Wie zou hier een vrouw zomaar in de grond stoppen?’ De vraag klonk bot, zelfs in Olivia’s eigen oren. Ze zwakte haar woorden af met iets dat op een glimlach moest lijken.

‘Pardon?’ Gertrude keek haar verschrikt aan.

‘Kunt u iemand bedenken? Een oude vete? Iemand met een opvliegend karakter?’

‘Ik ken geen moordenaar als u dat soms vraagt en ik ken de mensen hier. Het was iemand van buiten, dat kan niet anders.’ Gertrude was rood aangelopen.

‘Misschien kan Ingalinde u helpen,’ opperde Degreef.

‘Wie is dat?’

‘Ze onderhoudt de kapel. Bloemen zetten, de kaarsen aansteken en zo.’ Hij dicteerde het adres. ‘Ze is niet van hier. Een beetje een speciaal geval, maar een goed hart.’

Olivia keek naar buiten, naar het vlakke eindeloze land. De askleurige lucht hing zo laag dat er amper ruimte leek tussen de wolken en de donkere velden. De leegheid van het landschap was benauwend. Een straaltje zweet liep langs haar arm naar beneden. Het was te warm in de keuken, de muren leken op haar af te komen. Haar handen tintelden. Ze moest hier weg.

Abrupt stond ze op. ‘Bedankt voor jullie tijd.’

Wim Degreef liep met haar mee naar buiten. ‘Gaat het wel?’

Ze mompelde een bedankje, stapte in de wagen en vertrok. De frisse lucht die door het open raam naar binnen stroomde had een kalmerend effect. Het lukte om de beginnende paniekaanval weg te ademen.

De oude vakantiehoeve was gemakkelijk te vinden. Een scheefgezakt richtingbord wees nog steeds de weg. De gebouwen lagen in een u-vorm rond een vierkant binnenplein, dat bedekt was met een zompig deken van gele en bruine bladeren.

Verderop lag een bunker half verzonken in een veld. Er stond een groepje opgeschoten tieners bij. Een jongen van een jaar of zestien zat op het zadel van zijn brommer, een sigaret losjes tussen de vingers. Een ander leunde met gekruiste onderarmen op het stuur van zijn fiets. De rest van de groep rommelde om hen heen. Elkaar stompnd en duwend, een trap tegen de muur, een schop tegen een keitje. Een flard gelach dreef mee met de wind, samen met de geur van wiet. De jongens hielden haar in de gaten. Of misschien leek dat alleen maar zo, ze stond te ver om het goed te zien.

Een korte biep klonk vanuit haar tas. Een berichtje van Hendrik, of ze elkaar zaterdag konden zien.

Ik reserveer een kamer, stuurde ze.

Kan niet wachten.

De korte uitwisseling bracht een glimlachje op haar gezicht. Hendrik was negenenveertig en professor internationaal recht. Gehuwd ook, al had hij haar dat pas later verteld. Voor haar geen bezwaar, integendeel, het kwam goed uit. Zij wilde zich niet binden en hij was al gebonden.

Ze borg de mobiel op en liep om de hoeve heen. Het gras bij de achterdeur was platgedrukt, de houten deurlijst versplinterd ter hoogte van het slot. Een koevoet waarschijnlijk. De klink gaf gemakkelijk mee en ze stapte naar binnen. Een ranzige geur van vocht, bederf en pis sloeg in haar neus. De zaklamp verlichtte een ruimte die als keuken had gediend.

Waar ooit een oven en vaatwasser hadden gezeten, gaapten nu grote gaten. Een lange tafel was bezaaid met plastic flessen en beschimmelde lege etensblikken. In de living stond een sofa, de gele vulling puilde uit de kussens. Een achtergelaten slaapzak lag op de grond, ernaast een vuile, gerafelde sweater en een paar plastic slippers. Het was moeilijk in te schatten hoelang de spullen er al lagen. Weken, maanden misschien. Olivia nam een paar foto's met haar smartphone. In de slaapkamers stonden metalen stapelbedden met plastic matrassen netjes op een rij. Een gescheurde kinderbroek hing over een laddertje. Het hele gebouw ademde hopeloosheid en verval. Hier zou ze geen antwoorden vinden.

Buiten stond het groepje jongens nog steeds bij de bunker. Ze hadden hun fietsen rechtop naast elkaar gezet. Een van hen, een magere slungel, nam een aanloop en sprong over het rijtje heen. High fives werden uitgedeeld. De volgende die een poging waagde was kleiner en kloeker. Hij bleef met zijn linkervoet haken aan het stuur van de achterste fiets. Hij landde met een smak op handen en voeten. Er steeg gejoel op.

'Goedemiddag. Olivia Leroy, politie.' Ze toonde het pasje dat rond haar nek hing. 'Ik heb een paar vragen.'

De tieners keken haar uitdrukkingloos aan. 'We hebben niets gedaan.' De kloeke jongen klonk verongelijkt.

Ze hief haar handen in een geruststellend gebaar. 'Natuurlijk niet. Ik wil enkel weten of jullie daar soms mensen zien?' Ze knikte in de richting van de hoeve.

Schouders werden opgehaald.

'Jullie hebben gehoord dat er in de buurt een lijk is gevonden?'

Nu had ze hun aandacht. 'Bij de kapel,' zei een van hen.

'We weten niet wie het is. Dat proberen we te achterhalen.'

'Zeker zo'n vreemde!' riep iemand.

'Weer eentje minder!'